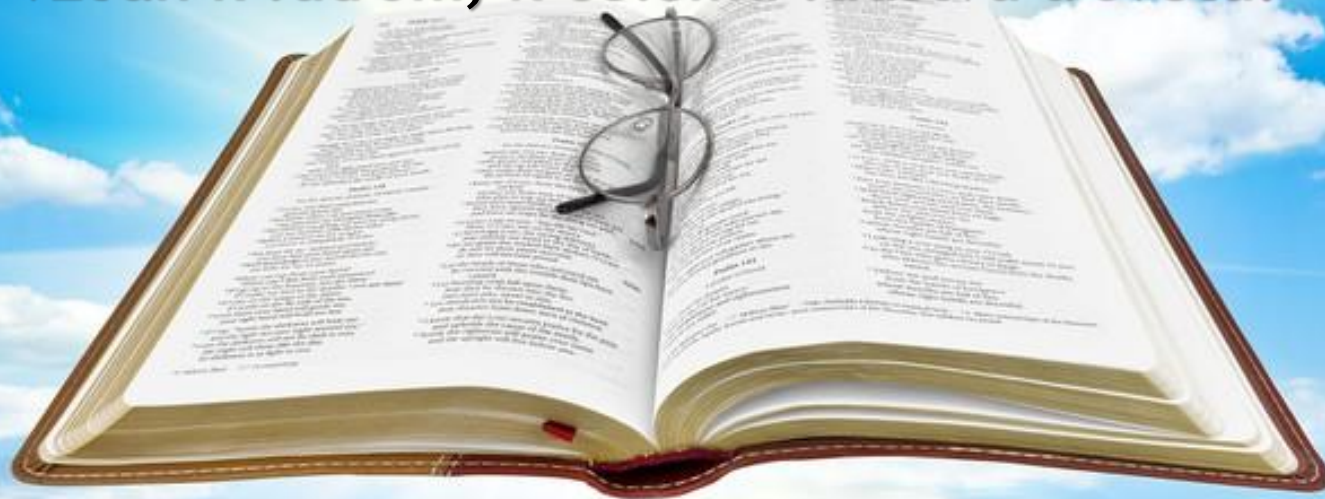

BIBLIA

Na označenie Biblie sa používa aj výraz „ Sväté písmo “ , ktorým sa poukazuje na to , že všetky knihy Biblie boli napísané z vnuknutia Ducha Svätého, a že písomne podávajú Božie zjavenie a Božie slovo , ktoré sa neporušene zachovalo aj v Tradícii. .

BIBLIA

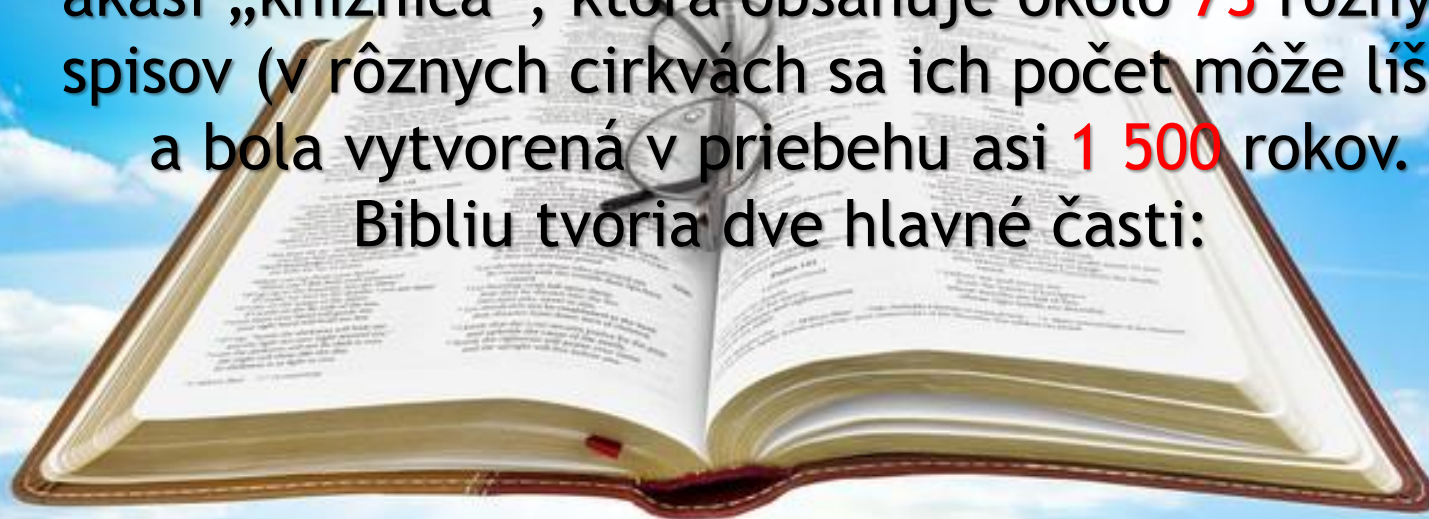
Ústrednou témou samotnej Biblie je Boh a Jeho vzt'ah k ľuďom, k celému ľudstvu a svetu.

BIBLIA

Biblia v podstate nie je jediná kniha. Je to vlastne akási „knižnica“, ktorá obsahuje okolo **73** rôznych spisov (v rôznych cirkvách sa ich počet môže líšiť) a bola vytvorená v priebehu asi **1 500** rokov.

Bibliu tvoria dve hlavné časti:

Starý zákon a Nový zákon

RODZEELENIE

- * Biblia sa rozdeľuje na dve veľké zbierky , označené v slovenčine výrazom :
- * „ Starý zákon “ a
- * „ Nový zákon “. V iných rečiach sa používa dôslednejšie názov -
- * „ Starý a nový testament “ alebo
- * „ Stará a nová zmluva “.

Starý zákon

(Stará zmluva), ktorý kresťania prevzali z judaizmu (pôvodne v gréckom preklade); obsahuje **46** spisov (kníh), z toho je **17** historických, **5** vyučujúcich a **17** prorockých;

vznikal asi **1300** rokov; skoro celý je napísaný v hebrejčine.

BIBLICKÁ ČASOVÁ OSA

Bůh stvořil nebe a zemi.
Genesis 1-2

Sodoma a Gomora
byly zničeny ohněm.
Genesis 19.1-29

Satan obelhal
Evu u stromu
poznání.
Gn 3.1-4

Lidé si postavili
babylonskou věž jako
projev vzpoury vůči
Bohu. Gn 11.1-4

Bůh lidem
zmátl jazyky,
a ti se rozešli.
Gn 11.5-8

Ádám a Eva byli
vyhnáni ze zahrady
a země byla plná zla.
Genesis 3.23; 6.5

Potopa skončila
a Bůh lidem
seslal duhu
jako znamení
zaslibení.
Genesis 9.13

Bůh vyhledal
Abrama
a pozval ho
k životu
v zaslíbené
zemí. Gn 12

Bůh seslal potopu
a zničil zemi. Jen
Noe a jeho rodina
byli zachráněni
v arše. Gn 6-8

Abraham byl ochoten
poslechnout Boha
a obětovat Izáka,
ale anděl ho zastavil.
Genesis 22.9-14

NA POČIATKU

PATRIARCHOVIA

Adam a Eva

Nóach

Abrahám Izák Jákob

SZ

1. Mojžišova

NA POČIATKU

PATRIARCHOVIA

Adam a Eva

Nóach

Abrahám Izák Jákob

SZ

1. Mojžišova

* STARÝ
ZÁKON 1

Z EGYPTA DO KANAÁN

Mojžiš

2. Mojžišova, 3. Mojžišova, 4. Mojžišova
5. Mojžišova

* STARÝ
ZÁKON 2

VIA

Z EGYPTA DO KANAÁNU

SUDCOVIA A KRÁLI

VYHNANSTVO & NÁVRAT

Jozef

Mojžiš

Józua

Dávid

Elijáš

Nehemiáš

2. Mojžišova, 3. Mojžišova, 4. Mojžišova
5. Mojžišova

Józua, Sudcov, Rút

1. – 2. Samuelova, 1. – 2. kráľov, 1. – 2. kronická,
Žalmy, Príslovia, Ióab, Kazateľ, Velpieseň

Ezdráš, Nehemiáš, Ester, Jób, Žalmy
Príslovia, Kazateľ, Velpieseň
Izaiáš, Jeremiáš, Plač Jeremiášov, Ezechiel
Daniel, Ozeáš, Joel, Ámos, Abdiáš
Jonáš, Micheáš, Nahum, Abakuk
Sofoniáš, Aggeus, Zachariáš, Malachiáš

* STARÝ ZÁKON 3

JEŽIŠ NA ZEMI

RAST CIRKVI

Ty si tu!

Ján Krstiteľ

Ježiš

Peter

Pavol

NZ

Matúš

Marek

Lukáš

Ján

Skutky

Rímskym, 1. – 2. Korinským, Galatským
Efezkým, Filipským, Kolosenským
1. – 2. Tesalonickým, 1. – 2. Timoteovi, Títovi
Filemonovi, Židom, Jakub, 1. – 2. Petra
1. – 2. – 3. Jána, Júda

Zjavenie

* NOVÝ ZÁKON 1

Bůh stvořil
nebe a zemi.
Genesis 1-2

Zpět
v čas

Sodoma a Gomora
byly zničeny ohněm.
Genesis 19,1-29

Satan obelhal
Evu u stromu
poznání.
Gn 3,1-4

Lidé si postavili
babilonskou věž jako
projev vzpoury vůči
Bohu. Gn 11,1-4

Bůh lidem
zmátl jazyky,
a ti se rozešli.
Gn 11,5-8

Adam a Eva byli
vyhnáni ze zahrady
a země byla plná zla.
Genesis 3,23; 6,5

Potopa skončila
a Bůh lidem
seslal duhu
jako znamení
zaslíbení.
Genesis 9,13

Bůh vyhledal
Abrama
a pozval ho
k životu
v zaslíbené
zemi. Gn 12

Bůh seslal potopu
a zničil zemi. Jen
Noe a jeho rodina
byli zachráněni
v arše. Gn 6-8

Abraham byl ochoten
poslechnout Boha
a obětovat Izáka,
ale anděl ho zastavil.
Genesis 22,9-14

Ježíšův křest.
Matouš 3,13-17

Ježíš nasýtil
pět tisíc lidí.
Marek 6,30-44

Ježíš utírá bouri.
Matouš 8,23-27

Kázání na hoře. Matouš 5-7

Jan Křtítel
byl uvězněn.
Matouš 4,12

Vzkříšení Lazara.
Jan 11,1-44

Ježíš vyhnal
penězoměnce z Chrámu.
Jan 2,13-17

V jižní Francii byl postaven akvadukt Pont du Gard.

V Číně se začal
používat papír z konopí
a pera s tekutým
inkoustem.
1. století po Kr.

Římské
sklářství
prožívá svůj
vrchol.

V Kumránu
u Mrtvého
moře vznikly
svitky
s hebrejskými
texty.

 **BIBLICKÉ PRÍBEHY
ZO STARÉHO ZÁKONA**

V knihe Daniel sa pozrieme na príbeh kráľa Nabuchodonozora, aby sme sa z neho poučili. Udalosti, ktoré sa dejú v babylonskom kráľovstve počas odvedenia Božieho ľudu, Izraela, do zajatia, mocne zjavujú Božiu zvrchovanosť, Božie riadenie celých dejín národov, Boží plán súdu a spásy a nastolenia večného Božieho kráľovstva a učia nás o potrebe pokory a poslušnosti Bohu.

* Príbeh Nabuchodonozora

Prenesieme sa do 6. storočia pred Kristom, kedy babilonský kráľ Nabuchodonozor dobyl Jeruzalem a odviedol obyvateľov južného kráľovstva, Judska, do zajatia, pričom ulúpil aj zariadenie chrámu. Týmto sa završilo odvedenie celého Božieho ľudu (severné aj južné kráľovstvo) do zajatia v Babylone. Bol to Boží trest nad Božím ľudom pre ich neposlušnosť (Daniel 1:2). Boh vydal Izraelcov do ruky babilonského kráľa.

*** Babilonský kráľ Nabuchodonozor dobyl Jeruzalem**

Kráľ Nabuchodonosor si nechal vybrať popredných mládencov zo zajatého národa za radcov a mudrcov. Bol medzi nimi aj Daniel a jeho traja priatelia (Daniel 1). Týchto štyroch Boh obdaril takou múdrosťou (1:17), že boli desaťkrát múdrejší než učenci babylonského kráľovstva (1:19). Danielovi dal aj dar vidiaceho (proroka), takže vedel aj vykladať sny.

V druhom roku Nabuchodonozorovho panovania prisnil sa Nabuchodonozorovi sen. Vtom sa mu duch strhol a jeho sen bol preč. Vtedy kráľ rozkázal zavolať čarodejov, veštcov, snárov a Chaldejcov, aby vyložili kráľovi jeho sny. I dostavili sa pred kráľa. Kráľ im povedal: „Prisnil sa mi sen a duch sa mi trápi túžbou poznať ho.“ Nato Chaldejci odpovedali kráľovi aramejsky: „Kráľ, ži naveky! Povedz svojim sluhom svoj sen, potom ti oznámime jeho význam.“ Kráľ odpovedal Chaldejcom: **„Už som sa rozhodol: Ak mi nepoviete sen i jeho význam, rozsekám vás na kusy a vaše domy obrátim na sutiny. Ale ak mi poviete sen i jeho význam, dostanete odo mňa dary, odmeny a veľké počty. Preto mi oznámte sen i jeho výklad!“** Chaldejci odpovedali kráľovi: **„Niet na zemi človeka, ktorý by vedel oznámiť kráľovu vec. Preto nijaký veľký a mocný kráľ nežiada od nijakého čarodeja, veštca a Chaldejca podobnú vec. Vec, ktorú žiada kráľ, je ťažká a niet toho, kto by ju oznámil kráľovi, iba ak bohovia, ale tí nebývajú medzi ľuďmi.“**

Vyšiel teda rozkaz, aby pozabíjali mudrcov. **Hľadali aj Daniela a jeho spoločníkov, aby ich zabili.** Vtedy Daniel múdro a rozumne hovoril s veliteľom kráľovej telesnej stráže Ariocho, ktorý sa vybral pozabíjať mudrcov Babylonu. Oslovil ho a hovoril kráľovmu zmocnencovi Ariochovi: **„Prečo vyšiel od kráľa taký prísny rozkaz?“** Nato Ariocho rozpovedal Danielovi **vec a Daniel išiel a žiadal kráľa, aby mu určil čas, že oznámi kráľovi riešenie.** Potom išiel Daniel do svojho domu a rozpovedal vec svojim spoločníkom, Ananiášovi, Mízaelovi a Azariášovi, **aby vyprosili od Boha nebies milosrdenstvo pre toto tajomstvo,** aby Daniela a jeho spoločníkov neodpravili s ostatnými mudrcmi Babylonu.

Nato bolo Danielovi v nočnom videní odhalené tajomstvo; a Daniel dobrorečil Bohu nebies. Daniel hovoril: „Nech je zvelebené Božie meno od vekov do vekov, lebo jeho je múdrosť i sila. On mení časy i veky, zosadzuje a ustanovuje kráľov, dáva múdrosť múdrym a poznanie tým, čo chápu. On odhaľuje hlboké a skryté veci, vie, čo je vo tme, a svetlo s ním býva. Teba, Bože mojich otcov, chválím a oslavujem, pretože si mi dal múdrosť a silu a teraz si mi dal vedieť, o čo sme ťa prosili, lebo si nám oznámil kráľovu vec.“

Preto Daniel išiel za Ariochom, ktorého kráľ poveril vyhubením mudrcov Babylonu. Išiel a povedal mu: „**Nevyhub mudrcov Babylonu; zaved' ma ku kráľovi, oznámim mu rozriešenie.**“ Nato Arioch urýchlene zaviedol Daniela ku kráľovi a vravel mu: „Našiel som medzi júdskými zajatcami muža, ktorý oznámi kráľovi rozriešenie.“ Kráľ vravel Danielovi, ktorého meno bolo Baltazár: „**Si schopný oznámiť mi sen, ktorý som mal, i jeho význam?**“ Daniel odpovedal kráľovi: „**Tajomstvo, na ktoré sa kráľ spytuje, nemôžu kráľovi oznámiť mudrci, veštcí, čarodejníci a hádači. Ale je Boh na nebi, ktorý odhaľuje tajomstvá a dá kráľovi Nabuchodonozorovi vedieť, čo bude v posledných dňoch. Tvoj sen a videnie, ktoré na tvojom lôžku prešlo tvojou hlavou, je toto:**

Tebe, kráľu, prichádzali na lôžku myšlienky, čo bude za týmto; a ten, ktorý odhaľuje tajomstvá, dal ti vedieť, čo bude. A mne nebolo toto tajomstvo odhalené pre múdrosť, ktorá je vo mne nad všetky živé tvory, ale preto, aby sa riešenie oznámilo kráľovi, aby si poznal myšlienky svojho srdca. Ty, kráľu, díval si sa a hľa, akási **mohutná socha**! Táto socha bola veľká a jej lesk silný; stála pred tebou a jej **výzor bol hrozný**. **Hlava** tejto sochy bola z **jemného zlata**, **jej prsia a ramená zo striebra**, **jej brucho a boky z kovu**, **jej stehná zo železa**, **jej nohy čiastočne zo železa, čiastočne z hliny**. Takto si sa díval, až sa bez zásahu rúk **odlúpil kameň**, zasiahol sochu do železných a hlinených nôh a rozdrúzgali ich. Nato sa odrazu rozdrúzgali železo, hlina, kov, striebro i zlato a boli ako pleva z letnej holohumnice, uchytil ich vietor a nenašlo sa po nich stopy.

Kameň však,
ktorý zasiahol
sochu,
stal sa veľkým
vrchom a
zaplnil celú zem.
Toto je sen; i jeho
význam oznámime
kráľovi.

Ty, kráľu, kráľ kráľov, ktorému Boh nebies dal kráľovstvo, silu, moc a slávu a do rúk ktorého dal všetko, kde bývajú ľudskí synovia, poľné zvieratá i nebeské vtáctvo, a ktorého ustanovil za vládcu nad nimi všetkými: ty si hlava zo zlata.

Po tebe povstane iné kráľovstvo, menšie než ty, a ďalšie, tretie kráľovstvo z kovu, ktoré bude vládnuť nad celou zemou. **A štvrté kráľovstvo bude mocné ako železo**, pretože železo drúzga všetko. A ako železo rozbíja všetky veci, bude rozbíjať a drúzgať. A že si nohy a prsty videl čiastočne z hrnčiarskej hliny a čiastočne zo železa: kráľovstvo bude rozdelené, bude v ňom z pevnosti železa tak, ako si videl železo pomiešané s blatistou hlinou. A prsty nôh čiastočne zo železa a čiastočne z hliny: kráľovstvo bude zčasti mocné, zčasti krehké. **A že si videl železo, pomiešané s blatistou hlinou, znamená, že sa budú miešať ľudským semenom, ale spolu držať nebudú, tak ako sa nedá železo pomiešať s hlinou.**

BABYLON

PERZSKÁ RÍSA

GRÉCKA RÍSA

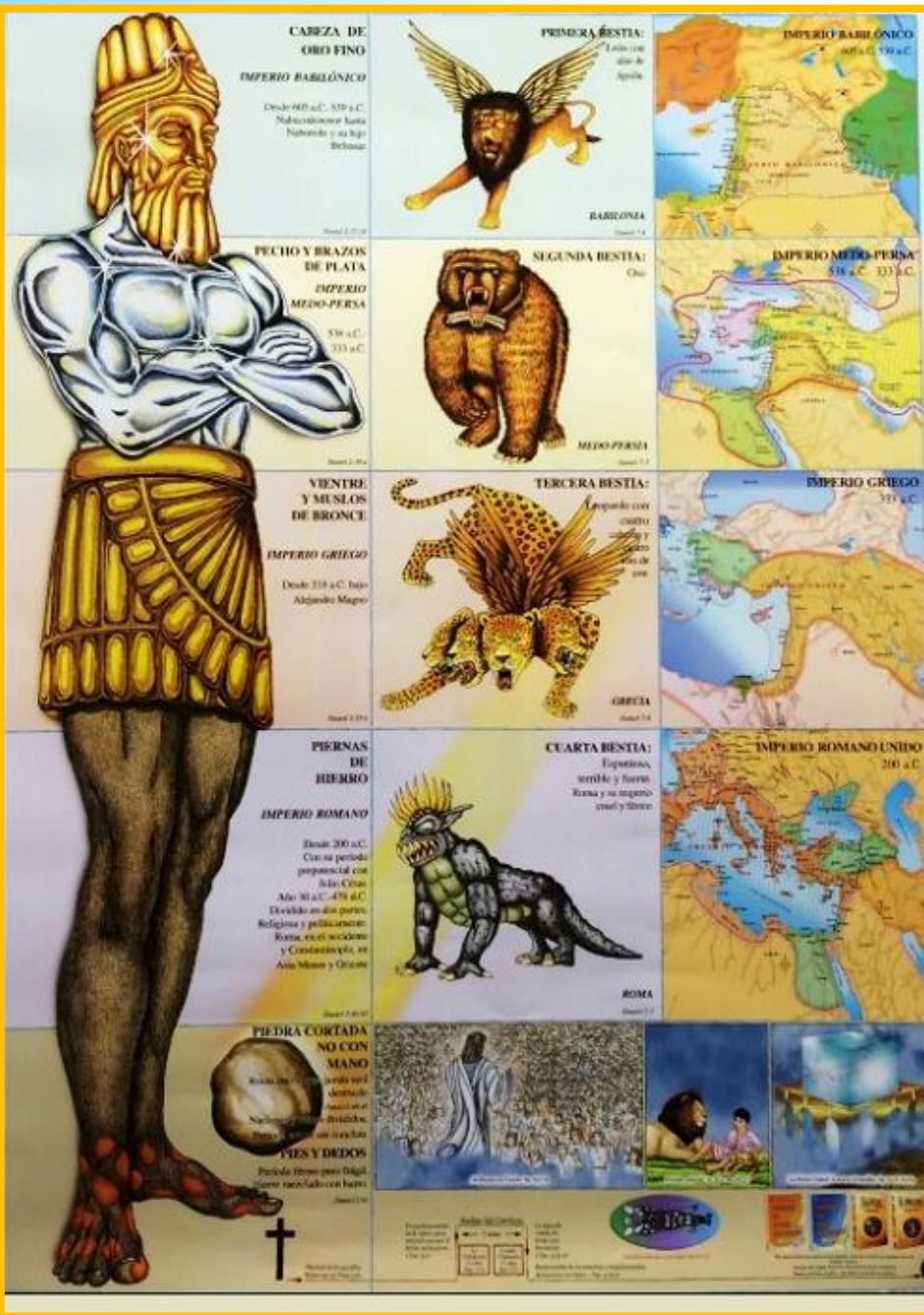
RÍMSKA RÍSA

EURÓPSKA ÚNIA

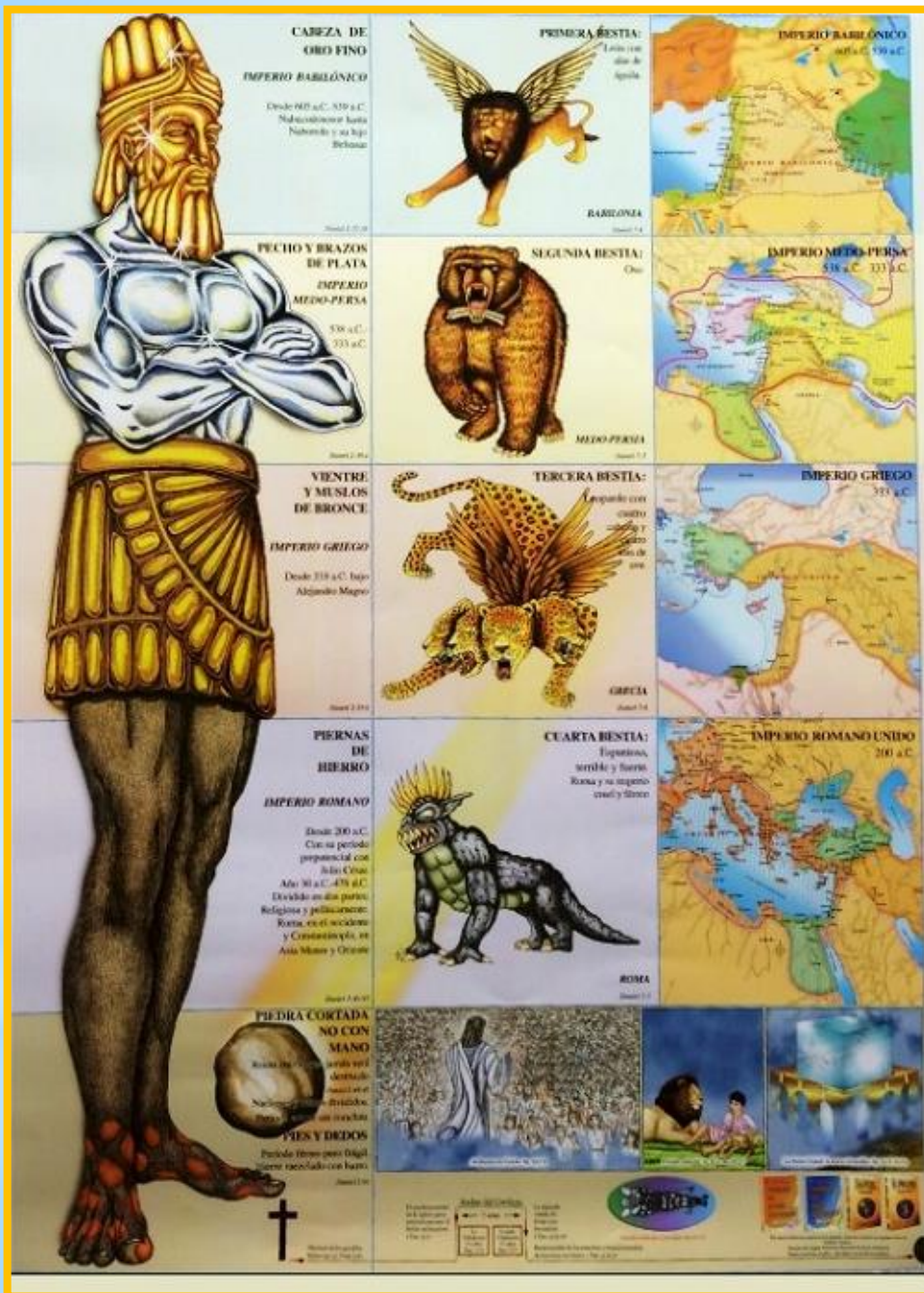
V dňoch týchto kráľov vzbudí však **Boh nebies kráľovstvo**, ktoré sa nikdy nerozpadne a kráľovstvo sa inému ľudu nedostane; **rozdrúzga a zruší všetky tie kráľovstvá, ono však bude trvať naveky** tak, ako si videl, že sa z vrchu bez zásahu rúk odlúpil kameň a rozdrúzgal železo, kov, hlinu, striebro a zlato. Veľký Boh dal vedieť kráľovi, čo bude za týmto. Sen je pravdivý a jeho výklad spoľahlivý.“

Proroctvo začína v období vlády Nabuchodonozora v Babilonskej ríši, preto je prirodzené rozumieť zlatej hlave ako Babylonii. Egypt a Assýria boli veľkými ríšami, ktoré existovali dávno pred Babilonským kráľovstvom. Keďže je však proroctvo lokalizované od Babilonského kráľovstva, nie je v ňom Egypt a Assýria spomínaná.

Striebro symbolizuje Perzskú ríšu, med' zase ríšu Grécku.

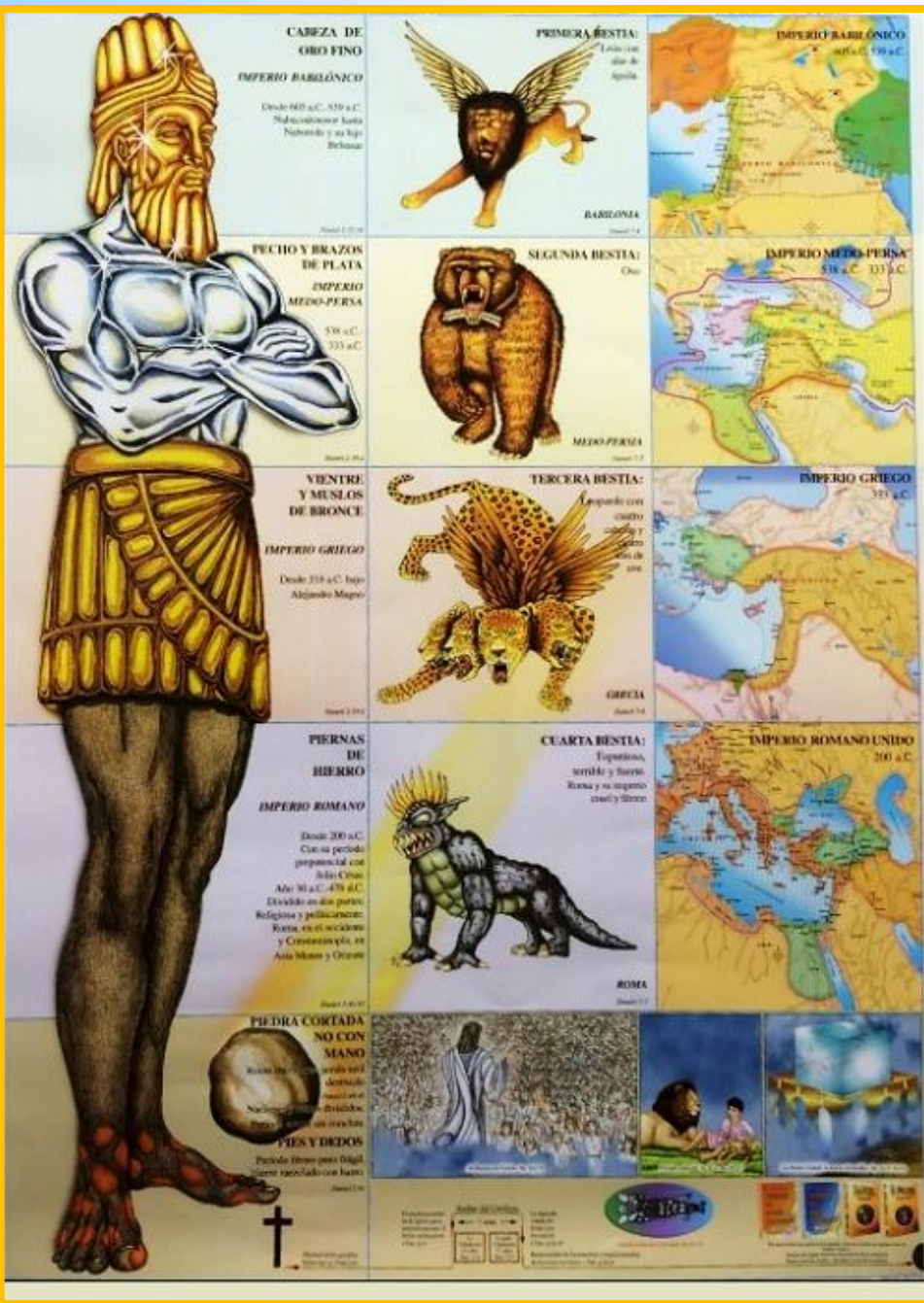
Starý Rím a jeho nová forma Európskej únie je železo. Nohy z hlíny a železa označujú novú svetovú veľmoc, ktorá už v súčasnosti naberá konkrétnu podobu.

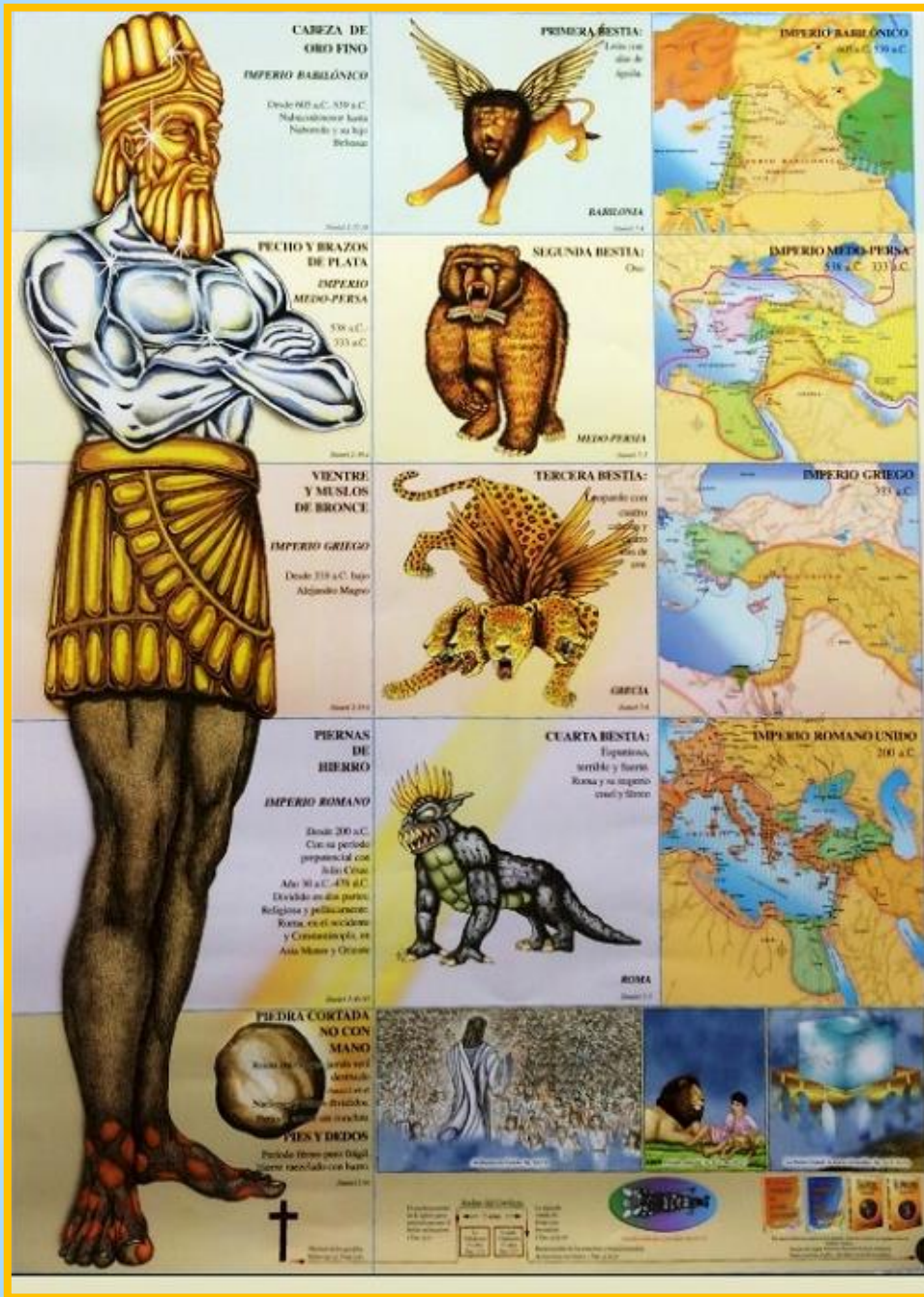
Za kráľa Nabuchodonozora a podobne aj nejaký čas pred ním, kráľ znamenal zvrchovanú moc, božstvo.

Ľudia ho nedokázali vnímať inak a jeho rozhodnutia chápali ako nemenné, ktorým je nutné podriaďiť sa. Tak boli kráľovstvá za čias Nabuchodonozora zlatou hlavou, a preto mohol Daniel povedať:

"Tou zlatou hlavou kráľ Nabuchodonozor, to si ty!".

Vývoj spoločnosti však išiel ďalej a čoraz širšie vrstvy obyvateľstva chápali, že je lepšie, keď nemá v rukách moc jediný vládca, lebo tento človek je nielen omylný, ale môže byť aj zlý, ukrutný. Postaviť sa proti kráľovmu rozhodnutiu začalo prestávať byť svätokrádežou. Toto obdobie je obdobím, keď **zlato strácalo svoj lesk - je vyjadrené striebrom** - kráľ si už nemohol dovoliť čokoľvek, napriek tomu, že ešte stále bol zvrchovaným vládcom. **Med'** vyjadruje obdobie aliancií, politických zmlúv, na základe ktorých existovali silné zväzky, v ktorých sa v ľuďoch už vypestoval zmysel pre spoluprácu. Pretože je však človek porušený, jeho moc nedokáže obstáť len na jeho charaktere v zmysle pre spoluprácu. Vládca musí robiť jednak politiku - **pekné slová**, jednak musí **tvrdopotláčať akýchkoľvek rozvracačov**. Táto forma vlády je vyjadrená **železom** prvej Rímskej ríše a tiež aj rodiacim sa železom jej novej formy - **Európskej únie**.

Zlatou hlavou a striebrom, absolútnou mocou je vyjadrené čosi ako otrokársky režim. Med' a železo symbolizuje akýsi feudalizmus a jeho novú formu v kapitalizme.

Železo zmiešané s hlinou bude sebou niest' nové rodinné i spoločenské vzťahy, od roku 2015 prebieha v Európskej únii Európska migračná kríza, spôsobená veľkým počtom imigrantov.

Nabuchodonozorove sny končili pádom balvanu, ktorý rozdrtil všetky kráľovstvá. Týmto kameňom sa stane **Pán Ježiš Kristus**, ktorý pri svojom druhom príchode v moci a sláve zriadi Tisícročné kráľovstvo.

V ňom bude vládnuť s láskou a spravodlivosťou On sám.

Po uplynutí doby Tisícročného kráľovstva Pán učiní všetko nové - Nebesia i Zem. Pánova vláda bude potom pokračovať v láske a spravodlivosti mimo čas, teda večne.

Daniel svojim výkladom zvestoval nielen budúcnosť, zvestoval aj Evanjelium, zvestoval vládu najvyššieho Boha.

Nabuchodonozorove sny končili pádom balvanu, ktorý rozdrtil všetky kráľovstvá. Týmto kameňom sa stane Pán Ježiš Kristus, ktorý pri svojom druhom príchode v moci a sláve zriadi Tisícročné kráľovstvo. V ňom bude vládnuť s láskou a spravodlivosťou On sám. Po uplynutí doby Tisícročného kráľovstva Pán učiní všetko nové - Nebesia i Zem. Pánova vláda bude potom pokračovať v láske a spravodlivosti mimo čas, teda večne.

Daniel svojim výkladom zvestoval nielen budúcnosť, zvestoval aj Evanjelium, zvestoval vládu najvyššieho Boha.

The Prophecy of Daniel 2

HEAD OF GOLD

B A B Y L O N

B. C. 605 - 539

BREAST OF SILVER

M E D O P E R S I A

B. C. 539 - 331

THIGHS OF BRASS

G R E E C E

B. C. 331 - 168

LEGS OF IRON

R O M E

B. C. 168 - 476AD

FEET OF IRON & CLAY

D I V I D E D W O R L D

A. D. 476 - TODAY

DESTROYING ROCK

K I N G D O M
O F J E S U S
A N D G O D

THE FEET: Iron = State power
(from Roman Empire) Clay =
Church (Isaiah 64:8 and
Jeremiah 18:1-6). So "Miry
Clay" (Dirty Clay) = APOSTATE
Church